

С. Руданський
«Козак і король», «Запорожці у короля»

Козак і король

Став багатий колись пан
Короля благати,
Щоб король йому зволив
Воєводство дати.

А король йому й сказав:
«Відгадай три штуки,
Відгадаєш — тоді на!
А як ні — на муки!

Перша штука: скільки зір
В небі серед літа?
Друга штука: покажи
Середину світа!

Третя штука: угадай,
Що думати буду?
І от тобі цілий рік
Для того розсуду!»

Відійшов багач назад
Та так йому нудно!
Не вгадати — так біда,
А вгадати — трудно!

Сидить плаче неборак,
Козак проїжджає...
«Чого плачете ви так?» —
Багача питає.

Той і каже, так і так!..
«Не журіться, діду!
Коли так, то я за вас
На відвіт поїду!»

І палицю в руки взяв,
В кожух одягнувся,

Чорні вуса підбілів,
В чоботи узувся

І чимдуж до короля.
Король поглядає:
«А що, пане, скільки зір?» —
З міною питає.

А той поли ті підняв,
Чи як довелося,
«Стільки, — каже, — в небі зір,
Скільки тут волосся».

Задумався сам король
Від сего відвіту.
«Ану, — каже, — покажи
Середину світу!»

А той палицю підняв,
Може, з піваршина,
Та в підлогу нею гуп:
«Отут середина!»

Почухався наш король,
Ще раз поглядає.
«Що ж я думаю тепер?» —
Козака питає.

«Думаєте, що я пан!»
«Або що за річі?»
«То ті річі, що не пан,
А козак із Січі!»

Здивувався наш король,
Подарував тому,
А козака відіслав
В золоті додому!

Запорожці у короля

Приїхали запорожці,
Короля вітають,
Король просить їх сідати,
Козаки сідають.

Сидять собі. В них жупани
Все кармазинові,
І самі такі хоробрі,
Вуса прездорові.

Задивились на ті вуса
Ляхи препогані.
«Що б їм, — кажуть, — дати їсти?
Даймо їм сметани!»

Поставили їм сметани,
їсти припрошують,
Але наші запорожці
Разом відмовляють:

«Славная у вас сметана!..
Тільки почекайте,
А перше нам, запорожцям,
Щільник меду дайте!»

Дали меду запорожцям...
Вони як поїли,
Так ті вуса прездорові
Вгору й завертіли.

Та й говорять королеві:
«Кажі, ясний пане,
Нехай тепер запорожцям
Подають сметани!»